

Cecilia Lindqvist

Ålder: 77 år

Bor: Villa i Älvsjö.

Kör: En dubblå Volvo Duett, modell 1966.

Familj: Sonen Aron, handkirurg och dottern Clara, skådespelare med familjer, tre barnbarn, snart ett fjärde.

Studier: Stockholms högskola 1952-61, 1963-66: konvetenskap, litteraturhistoria, nordiska språk, historia samt kinesiska. Musikstudier i Peking 1961-62, Tyskland 1958 och Italien 1959.

Övrigt: Ordförande i Svensk-kinesiska föreningen 1994 - 2005, redaktör för föreningens tidskrift Kinarapport 1998 - 2004 bland mycket annat. Har också gjort flera TV-serier om Kina.

Framtiden: "Just nu jobbar jag med inspelning av klassisk kinesisk musik för qin och xiao för en dubbelcd som ska licensieras till Kina, Taiwan, Japan med flera. Senare i höst kommer jag att delta i lanseringen av den kinesiska översättningen av min bok Qin när den publiceras här i Peking."

Kopplar av: Trädgården, simning.

Cecilia Lindqvist, professor och hedersdoktor:

Kinesisk kultur borde synas bättre i Sverige

Ingen har som Cecilia Lindqvist spritt kunskap i Sverige om den kinesiska kulturen. Hon är gymnasieläraren i kinesiska som fick professors titel tack vare boken "Tecknens rike". Hon fick också Augustpriset för den liksom för sin andra bok "Qin".

KinaNytt träffade denna prisbelönta författare som i september även blev hedersdoktor vid Stockholms universitet.

TEXT OCH FOTO AV AGNETA ENGQVIST, agneta@engqvist.cn

EGENTLIGEN HADE Cecilia Lindqvist tänkt att doktorera på Joseph Göbbels, Hitlers propagandaminister.

"En intressant man med stort intellekt men med hävdelsebehov på grund av sin klumpfot."

Men ödet ville annorlunda. När Skanstulls gymnasium i Stockholm behövde en gymnasielärare i kinesiska anmälde sig Cecilia Lindqvist. Hon hade ju bott och studerat i Peking under två år i början av 1960-talet.

Elevernas frågor under 20 år kring de kinesiska tecknen fick henne ständigt på jakt att lära sig mer så att hon kunde förklara tecknen ännu bättre. Sedan slutet av 1970-talet har hon besökt Kina flera gånger om året.

Men att "Tecknens rike" blev till har också

två andra förklaringar. En är kontakten med Bernhard Karlgren, en av världens främsta forskare på det kinesiska skriftspråket.

"Jag träffade honom regelbundet nästan fram till hans död 1978. Det var en ärlig och hängiven forskare. Han förklarade tecknens konstruktion, deras ursprung och utveckling", säger hon.

Forskningsinstitutet för musikinstrumentet qin i Peking är ytterligare en förklaring.

"Där fick jag på 1960-talet träffa människor som var djupt bildade i den kinesiska kulturen. Vad jag än frågade om hittade de en specialist som jag kunde tala med. Det var också där jag lärde mig spela qin", säger Cecilia Lindqvist när vi träffas i Peking.

"Jag har hela tiden hållit mig från det akademiska", säger hon trots att hon läst historia, konsthisto-

ria, litteraturhistoria och nordiska språk på universitet och haft nytta av det när hon skrivit sina böcker.

"Jag hade viss språkvetenskaplig utbildning från nordiska språk och var van att läsa bilder sedan konsthistorien." Hon berättar också om hur hon träffade kinesiska arkeologer på deras utgrävningsplatser och fick vissa kinesiska tecken förklarade där.

"Det jag då i slutet av 1970-talet fick fram har inte nått de kinesiska språkforskarna ännu. De arbetar på ett annat sätt", konstaterar hon.

1) Vad har gjort djupast intryck på dig under de snart 50 år som du följt Kina?

"Det har varit att se ett nästan medeltida land förvandlas till ett av världens mest moderna. När jag kom till Peking i januari 1961 var det som att hamna flera hundra år tillbaka i tiden. Inga bilar, inte ens cyklar. Landet var i djup kris, mörkt, slutet, hierarkiskt, patriarkalt och likriktat. Allting var ransonerat. Många svält eller led av proteinbrist. Det fick jag också uppleva. Nu svämmar varuhusen över av alla världens konsumtionsvaror, restaurangerna är öppna nära nog dygnet runt och mentaliteten är en helt annan. Folk är frimodiga, nyfikna och öppna."

2) Du arbetade över 20 år som lärare i kinesiska språket. Vad var svårast för eleverna att förstå?

"Allt var svårt, inte minst de kinesiska tecknen. Men så fort jag kunde visa för dem hur de allra äldsta tecknen såg ut så gick det mycket lättare. Tecknen är ju från början konkreta bilder av verkligheten, av människorna och deras liv och av den natur där de levde. Och har man en gång sett den ursprungliga bilden så är det mycket lättare att förstå och minnas tecknen så som de ser ut idag."

3) Har den kinesiska kulturen kommit i skymundan i Sverige för Kinas ekonomi och affärer med landet?

"Ja, definitivt. Men det är också så att kulturen i Kina under många decennier användes framförallt i politiskt syfte och den litteratur och konst som producerades var av begränsat intresse för oss. Trots att nyskapandet inom den kinesiska kulturen nu är stort så uppmärksammas den inte i Sverige. Men jag märkte att det finns ett behov av kontakt med kinesisk kultur när jag i mars genomförde tjugo konserter med klassisk kinesisk kammarmusik med två kinesiska musiker och vi hade utsålt från Umeå till Lund."

4) Vad är det roligaste med att besöka Peking?

"Själva stan, som jag älskar! Den intensiva känslan av närvaro av en gammal kultur. Myllret av människor. Den makalösa energin när man nu bygger

PRISBELÖNAD KINAFÖRFATTARE. Cecilia Lindqvists bok "Tecknens rike" har rönt stor uppskattning och utkommit i ett tiotal olika länder. Här håller hon upp en av de kinesiska översättningarna i bokförlaget Sanlians bokhandel i Peking.

en ny stad, ett nytt land och gör allt för att bli en aktiv, respekterad del av världen. Vännerna, maten och de gigantiska bokvaruhusen – stora som NK!"

5) Vilka är de finaste komplimangerna och berömmade orden du fått från kineser?

"Oj! Det har gällt min bok Tecknens rike, som beskriver de kinesiska tecknens konstruktion och utveckling. Ingen kines har kommit på tanken att använda den kinesiska verkligheten för att förklara tecknens form - bergen, floderna, växterna och fynden från de arkeologiska utgrävningarna av Kinas äldsta städer där man kan se hur de föremål såg ut som blev utgångspunkt för tecknen för tre tusen år sen. Alla förundras över att jag som utlänning kunnat göra detta."

6) Fler och fler kineser lär sig engelska. Vad ser du för framtid för det kinesiska språket?

"Framtiden är i högsta grad ljus. Att kineserna lär sig engelska är en sak, men vi måste lära oss kinesiska. Inte bara för att kunna tala och läsa utan för att lära oss förstå den kinesiska kulturen som är så grundläggande för den kinesiska identiteten. Redan idag är kinesiska huvudspråk för 1.4 miljarder människor och med Kinas ökande ekonomiska och politiska makt så måste vi, för att kunna hänga med, ge oss i kast med att lära oss deras språk."

En gång på 1980-talet hade jag Gad Rausing (en av TetraPaks grundare, red:s anmärkning) till bordet på en officiell middag på UD hemma i Stockholm. Vi kom att tala om språk och han sade bestämt att om tio-femton år måste alla svenska gymnasister studera kinesiska och spanska. Franskan och tyskan är rika och vackra språk men deras tid är förbi. Hispanifieringen av USA har redan nått halvvägs upp i landet och Kinas betydelse ökar för varje dag. Så det är bara att sätt igång!"

HOS SKRÄDDAREN. Att sy upp lite kläder inför höstens festligheter ingick också i Cecilia Lindqvists besök i september i Peking.